

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Uisce Éireann

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Uisce Éireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha Alt 17B(4) den Acht um Sheirbhísí Uisce 2013. Cuimsíonn na ráitis airgeadais an ráiteas ar ioncam, an ráiteas ar ioncam cuimsitheach eile, an clár comhardaithe, an ráiteas ar athruithe ar an gcothromas, an ráiteas ar shreafaí airgid, agus na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha.

I mo thuairim, maidir leis na ráitis airgeadais

- tugann siad léargas fíor agus cothrom ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais Uisce Éireann amhail an 31 Nollaig 2024 agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas do 2024
- ullmhaíodh i gceart iad i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (CITA) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach, agus
- ullmhaíodh i gceart iad i gcomhréir le hAcht na gCuideachtaí 2014.

An bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta ar Iniúchóireacht (ISAnna) arna gcur chun cinn ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar Uisce Éireann agus tá mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile comhlíonta agam i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim gur leor agus gur iomchuí an fhianaise iniúchóireachta a fuair mé chun bunús a thabhairt le mo thuairim.

Tátail a bhaineann le gnóthas leantach

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe ag na stiúrthóirí ar bhonn an ghnóthais leantaigh. Mar a thuairiscítear san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo, tagaim ar thuairim maidir leis na nithe seo a leanas

- oiriúnacht úsáid bhonn gnóthais leantaigh na cuntasaíochta ag na stiúrthóirí agus
- cibé an bhfuil nó nach bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann leis na teagmhais nó dálaí a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar chumas na cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach.

Níl aon rud agam le tuairisciú maidir leis sin.

Tuairim faoi ábhair eile arna bhforordú ag Acht na gCuideachtaí 2014

Bunaithe ar an obair ar tugadh fúithi le linn an iniúchta, tuairiscím gurb é mo thuairim

- go bhfuil an fhaisnéis atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí i gcomhréir leis na ráitis airgeadais, agus
- gur ullmhaíodh tuarascáil na stiúrthóirí i gcomhréir leis na ceanglais dhlíthiúla is infheidhme.

Fuair mé an fhaisnéis agus na míniúcháin uile atá riachtanach, chomh fada agus is eol dom agus ar feadh m'éolais, chun críocha an iniúchta a rinne mé.

I mo thuairim, bhí taifid chuntasaíochta na cuideachta leordhóthanach chun iniúchadh réidh agus ceart a éascú ar na ráitis airgeadais, agus tá na ráitis airgeadais ar aon dul leis na taifid chuntasaíochta.

Bunaithe ar an eolas agus ar an tuiscint ar an gcuideachta agus ar a timpeallacht a fuarthas le linn an iniúchta, níl míshonruithe ábhartha ar bith aitheanta agam i dtuarascáil na stiúrthóirí.

Éilítear orm le hAcht na gCuideachtaí 2014 freisin chun a thuairisciú más é an cás, i mo thuairim, nach gcomhlíonann an cuideachta na nothaí maidir le luach saothair agus idirbhearta na stiúrthóirí a éilítear faoi alt 305 go halt 312 den Acht. Níl aon rud agam le tuairisciú maidir leis sin.

Ag tuairisciú ar fhaisnéis eile

Tá na stiúrthóirí freagrach as faisnéis eile a chuir siad ar fáil in éineacht leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sí sin an tuarascáil bhliantúil, lena n-áirítear tuarascáil an bhoird agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos déanta san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo chuid freagrachtaí i ndáil leis an bhfaisnéis sin, agus ar chúrsaí áirithe eile ar a dtugaim tuairisc trí eisceacht.

Níl aon rud agam le tuairisciú maidir leis sin.

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
29 Aibreán 2025

Freagrachtaí na stiúrthóirí

Mar atá sonraithe i dtuarascáil na stiúrthóirí, tá na stiúrthóirí freagrach as na nithe seo a leanas

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 17 den Acht um Sheirbhísí Uisce 2013
- a áirithiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom de réir an chreata tuairiscithe airgeadais atá leagtha amach i nóta 1 de na ráitis airgeadais agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí 2014 ar shlí eile
- rialtacht na n-idirbheart a áirithiú
- a mheasúnú cibé acu an bhfuil úsáid bhonn gnóthais leantaigh na cuntasáíochta cuí nó nach bhfuil, agus
- an rialú inmheánach a dhearbhaíonn siad go bhfuil gá leis chun ullmhú na ráiteas airgeadais a éascú, a bheidh saor ó mhíshonrú ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 17B(4) den Acht um Sheirbhísí Uisce 2013 ráitis airgeadais Uisce Éireann a iniúchadh agus tuairisc a thabhairt orthu do Thithe an Oireachtais.

Is é mo chuspóir agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnta a fháil faoi cibé an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha de bharr calaoise nó earráide. Leibhéal ard dearbhaithe is ea dearbhú réasúnta, ach ní chinntítear leis go mbraithfear míshonrú ábhartha nuair atá sé ann le hiniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna. Féadann míshonruithe eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó le chéile, go bhféadfadh tionchar a bheith acu ar chinntí eacnamaíochta a ghlactar ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coimeádaím sceipteachas gairmiúil le linn an iniúchta. Agus amhlaidh á dhéanamh,

- Déanaim na rioscaí maidir le míshonrú ábhartha sna ráitis airgeadais cibé acu de bharr calaoise nó earráide a shainaithint agus a mheasúnú; ceapaim agus déanaim nósanna imeachta iniúcháireachta atá freagrúil do na rioscaí sin; agus faighim an fhianaise iniúcháireachta ar leor agus ar iomchuí í chun bunús a chur le mo thuairim. Maidir leis an riosca nach mbraithfí míshonrú ábhartha de thoradh calaoise, is airde é ná an riosca i gcás míshonrú ábhartha de thoradh earráide, mar i gcás calaoise d'fhéadfadh go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, bréagléirithe, nó sárú an rialaithe inmheánaigh i gceist.
- Faighim tuiscint ar an rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta a cheapadh atá iomchuí sna cúinsí, ach ní chun tuairim a chur in iúl maidir le héifeachtúlacht na rialuithe inmheánacha.

- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta a úsáideadh agus réasúntacht na meastachán cuntasáíochta agus na nochtaí lena mbaineann.
- Tagaim ar thuairim maidir le hoiriúnacht na húsáide a bhaintear as bonn gnóthais leantaigh na cuntasáíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúcháireachta a fhaightear, cibé an bhfuil nó nach bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann leis na teagmhais nó dálaí a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar chumas na cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, tá sé ceangailte orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtaí gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, murar leor na nochtaí sin, mo thuairim a mhionathrú. Tá mo thátail bunaithe ar an bhfianaise iniúcháireachta a fhaightear suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh teagmhais nó dálaí amach anseo a bheith ina gcúis le hUisce Éireann gan a bheith ina ghnóthas leantach a thuilleadh.
- Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtaí, agus cibé an léirítear nó nach léirítear na hidirbhearta agus na teagmhais bhunaidh sna ráitis airgeadais ar mhodh um chur i láthair cothrom.

Cuirim iad siúd a bhfuil freagracht orthu as rialachas ar an eolas faoi, i measc ábhair eile, raon feidhme agus tráthúlacht bheartaithe an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear easnaimh shuntasacha ar bith sa rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta.

Faisnéis eile

Ní chumhdaítear i mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile atá curtha i láthair leis na ráitis sin, agus ní chuirim cineál ar bith de thátail dearbhaithe in iúl fúthu.

I ndáil le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na ISAnna faisnéis eile atá ann a léamh agus, ag déanamh amhlaidh, a mheas an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréir go hábharach leis na ráitis airgeadais nó leis an bhfaisnéis a fuarthas le linn an iniúchta, nó an ndearnadh an fhaisnéis a mhíshonrú go hábharach ar aon bhealach eile. Má chinnim, bunaithe ar an obair a rinne mé, go bhfuil míshonrú ábhartha san fhaisnéis eile sin, ceanglaítear orm é sin a thuairisciú.

Ag tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh faoi threoir na mbreithnithe speisialta atá ceangailte ar na comhlachtaí Stáit i dtaca lena mbainistíocht agus oibriú. Tuairiscím má shainaithním go bhfuil ábhair ábhartha ann a bhaineann leis an mbealach ina ndearnadh gnó poiblí.

Féachaim le fianaise a fháil maidir le rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má thagaim ar chás ábhartha ar bith ann nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na críocha dá raibh sé beartaithe nó i gcás nár chloígh na hidirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.